2019-27-RE

CAUSA 2019-27-RE

(Alvial Guzman c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 154-2019. Recurs d'empara

Aute del 14 de maig del 2019

BOPA núm. 45, del 22 de maig del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 26 de març del 2019, per la representació processal del Sr. José Luis Alvial Guzman, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 5 de març del 2019, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i del dret a un recurs efectiu, reconegut a l'article 13 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la sentència impugnada i que reposi el recurrent en la plenitud dels seus drets, absolent-lo, per tant, dels delictes pels quals ha estat condemnat;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe de la magistrada ponent, Sra. Laurence Burgorgue-Larsen;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 26 d'octubre del 2018, mitjançant sentència, el Tribunal de Corts va condemnar, entre d'altres, el Sr. José Luis Alvial Guzman com a autor d'un delicte major continuat de furt amb força en les coses, amb escalament i en casa habitada, sense que concorreguessin circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de 4 anys de presó, així com al pagament de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil, el va condemnar a pagar solidàriament als afectats les quantitats que quedessin acreditades en període d'execució de sentència.

1.2. La representació processal del Sr. José Luis Alvial Guzman va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència en què sol·licitava la seva absolució i, a títol subsidiari, únicament la seva condemna per un furt comés en un domicili concret, a la pena de 2 anys de presó, demanant que, en virtut de l'article 65.3 del Codi penal, se substituís el ròssec de la pena de presó que li quedés per complir per la pena d'expulsió.

1.3. El 5 de març del 2019, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava aquest recurs i confirmava íntegrament la sentència de la primera instància. Així mateix, condemnava l'apel·lant a les despeses processals causades.

1.4. El 26 de març del 2019, la representació processal del Sr. José Luis Alvial Guzman va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 5 de març del 2019, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i del dret a un recurs efectiu, reconegut a l'article 13 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica del recurrent

- El recurrent diu estar d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional exposada en el primer considerant de la sentència de la Sala Penal impugnada. No obstant això, després d'analitzar els indicis exposats, considera que no es desprèn de cap d'ells que ell fos l'autor de cap dels 4 furts dels quals se l'acusa, precisa que no se l'ha identificat, que la descripció del vehicle sospitós no s'adequa al seu vehicle, tret que ambdós tenien una matrícula francesa, que el fet que dugués un tornavís, guants i roba esportiva fosca en el seu vehicle no implica cap demostració de la seva culpabilitat, que també s'hi trobessin matolls i terra que no van ser analitzats, que hi haguessin petjades a nivell primari prop del lloc dels fets, és a dir, realitzades per una sabatilla esportiva qualsevol, que tingués una reserva d'hotel o encara, entre altres fets, o que es negués a declarar, no són indicis suficients per desvirtuar la seva presumpció d'innocència.

- Segons el parer d'aquesta part, la sentència impugnada és incongruent perquè partint dels diferents indicis exposats no es pot arribar, en cap cas, a la conclusió que estès implicat en els fets dels quals se l'acusa.

- La coincidència d'haver estat en la proximitat dels llocs en què van ocórrer alguns dels fets no és una prova per si mateixa.

- Insisteix en què no hi ha ni una sola prova o indici que hagi comés cap dels 4 furts, que es jutgen junts perquè el *modus operandi* seria similar, però sense que es pugui deduir d'aquest fet que ell en fos l'autor.

- En definitiva, considera que s'han vulnerat els drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, ja que no s'ha seguit un procediment d'inferència lògic perquè en els indicis

exposats en la sentència "*no es segueix una solució lògica en la que pugi culpabilitzar al Sr. ALVIAL dels furts pels que se'l condemna*".

- També al·lega la vulneració de l'article 13 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals relatiu al dret a un recurs efectiu, atès que la Sala Penal no va donar resposta concreta a la majoria de les seves al·legacions i, en particular, en relació amb l'anàlisi detallat dels fets que impugna que els furts tinguin un mateix patró o en relació amb l'anàlisi crític detallat de la sentència de la primera instància.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la sentència impugnada i que el reposi en la plenitud dels seus drets, absolent-lo, per tant, dels delictes pels quals ha estat condemnat.

2.2. Argumentació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Penal recorda la jurisprudència del Tribunal Constitucional en relació amb

la vulneració del dret a la presumpció d'innocència en què declara que aquest dret és plenament compatible amb la prova indiciària o indirecta, cas que es reuneixin els requisits següents:

- de caràcter formal: que s'expressin quins són els fets o indicis que s'estimen plenament acreditats i que serveixen de fonament per a la deducció o la inferència, i, que s'expliciti el raonament a través del qual, partint dels indicis, s'ha arribat a la convicció de la participació en el fet punible de la persona acusada;

- de caràcter material: que els indicis estiguin plenament acreditats, que siguin de naturalesa inequívocament acusatòria i que siguin concomitants al fet que es tracta de provar, així com que estiguin relacionats, quan siguin varis, de manera que es reforcin entre ells.

- Seguidament, la Sala Penal exposa de manera detallada els indicis sobre els quals la sentència del Tribunal de Corts es fonamenta per concloure a la culpabilitat del recurrent.

- Considera que el Tribunal de Corts va efectuar una correcta valoració de la prova, basant-se sobre indicis plenament acreditats i degudament exposats i analitzats.

- Afegeix que el conjunt d'aquests indicis provats, posats en relació amb les declaracions inversemblants o contràries a la realitat dels acusats, permet arribar a la conclusió -sense que subsisteixi cap dubte raonable- de la participació d'aquestes persones acusades als fets punibles investigats.

- Sobre la pena de 4 anys de presó imposada al recurrent, la Sala Penal considera que aquesta està adaptada a la gravetat dels fets, a la seva naturalesa (actuació en llocs habitats, segons un pla

determinat i sent la comissió de furts amb força l'única finalitat del desplaçament a Andorra) i a la personalitat del processat que té antecedents per fets similars.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa, el Tribunal Constitucional ha de pronunciar-se sobre si la manera en què la Sala Penal va examinar i va valorar les proves en presència ha vulnerat el dret a la presumpció d'innocència del recurrent.

3.5. De l'examen de la motivació extensiva de la Sala Penal se'n desprèn clarament que va aplicar als fets de la causa, la jurisprudència d'aquest Tribunal Constitucional, el qual ha considerat, de manera constant, que l'examen de les proves indiciàries era possible sota reserva del respecte de diverses condicions que es trobaven presents en aquesta causa.

3.6. En aquestes condicions, per tal com l'examen i la valoració de les proves correspon en primer terme a les jurisdiccions ordinàries, i que, a més, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia ha aplicat als fets d'aquesta causa el cànon de constitucionalitat relatiu a les proves indiciàries, aquest Tribunal considera que el dret a la presumpció d'innocència del recurrent no ha estat vulnerat.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2019-27-RE presentat per la representació processal del Sr. José Luis Alvial Guzman contra la sentència del 5 de març del 2019, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 14 de maig del 2019.

Dominique Rousseau
President

Josep-D. Guàrdia Canela
Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat